

משא מרן שר התורה

הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א

בהיכל הישיבה הגדולה רמות א'
במשתה היין פורים תשע"ד

- ◆ גילוי סוד נורא הנוגע לזמנינו שגילהו אדוננו הגר"א זיע"א סמוך להסתלקותו
- ◆ גילוי פעמי משיח בזמנינו
- ◆ הממשלה בארץ ישראל הם העמלק שבדורנו, וזהו ההקדמה לביאת המשיח
- ◆ בגודל מעלת ישיבתנו ת"ו
- ◆ חיזוק בלימוד התורה
- ◆ מחיית עמלק

- ◆ ביאור שורש הענין שיום הכיפורים כפורים
- ◆ הטעם ששמחת פורים גדולה מכל המועדים
- ◆ השייכות של מלחמת עמלק לפורים
- ◆ העיתונים והפוליטיקה מבלבלים את האמונה
- ◆ הטעם של אותם גדולים שנהגו לקרוא מעט בעיתונים
- ◆ על כבודי לא מחיתם ועל כבודכם מחיתם
- ◆ על אותם שמשקיעים כוחם ומרצם במחאה נגד פינוי עצמות בבית שמש

באמת לפי מה שהוא ואינו עובד את הקב"ה עבודה מזויפת, ובוזה גדלה מעלת הפורים על יוהכ"פ שהרבה מאיתנו עובדים ביוהכ"פ את הקב"ה מהשפה ולחוץ ודוברים שקרים לפני הקב"ה חלילה, וא"כ מתוך דברי הזוה"ק למדנו תוכחה מגולה על שביום הכיפורים אנו דוברים שקרים לפני הקב"ה, שעיקר המעלה העליונה הוא להיות כמו פורים לגלות לפני הקב"ה את כל האמת בלא שקרים ח"ו.

הטעם ששמחת פורים גדולה מכל המועדים

והנה השמחה של פורים שונה מכל שמחת יו"ט, שבכל שמחת יו"ט מקיימים את מצוות שמחה דאורייתא על ידי בשר ויין, ולעומת זאת בפורים צריך דווקא משתה גדול עם שירות וריקודים ושמחה עצומה עד כדי שכרות עד דלא ידע, והיסוד בזה הוא מפני שפורים יש לנו שמחה מיוחדת על שהקב"ה מנהל ושומר אותנו בדרך הטבע גם בגלות ומתוך הסתר פנים בעת שאין הקב"ה עושה ניסים ונפלאות גלויים, שבנס פורים לא עשה עמנו הקב"ה נס גלוי לעין כל אשר ניכר ממנו להדיא שזהו מעשי

ביאור שורש הענין שיום הכיפורים כפורים

אנו עומדים כעת בזמן נשגב מאוד בקדושתו וכדאיתא בזוה"ק ובכתבי האריז"ל שיום הכיפורים הוא כפורים – והיינו שפורים הוא המדריגה העליונה – ויום הכיפורים אינו אלא דומה לו, ונראה לבאר בשורש הענין¹, דאע"פ שביוהכ"פ אנו עומדים בפחד ויראה ורעדה מהקב"ה, ואילו בפורים אנו משתכרים ושמחים, מ"מ פורים עולה במעלתו על מעלת יוהכ"פ, ומשום שביוהכ"פ הרבה מאיתנו מרמים כביכול את הקב"ה, שכל אחד אומר בלשון בוכים "חטאתי עויתי פשעתי לפניך" ומבטיח שישתנה אך למעשה אינו משתנה כלל ולמחר מומשיך להתנהג כמו לפני יוהכ"פ, ולעומת זאת בפורים כאשר האדם משתכר ונכנס יין יצא סוד אז ניכר עפ"י התנהגותו ודיבורו אם הוא צדיק באמת או שאינו אלא שקרן שעבודת ה' אצלו אינה אלא מן השפה ולחוץ.

ולכן פורים במעלה העליונה כיון שאז האדם עובד את הקב"ה

¹ א"ה, ע"י עוד במאמר מיום ד' פרשת צו שבו ביאר רבינו שליט"א באופן נוסף.

ה', אלא הקב"ה הציל אותנו מתוך הסתר ובדרך הטבע, ובמה שאנו חוגגים פורים בכל שנה ושנה אנו מורים בזה שאין טבע בעולם אלא הקב"ה מנהל את הכל, ואנת הוא עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות ואף בעת הסתר פנים שאין הקב"ה מראה לנו ניסים ונפלאות עדיין הקב"ה מנהיג אותנו ושומר אותנו אלא שהכל עושה הקב"ה בהנהגת הטבע, וממילא השמחה היא בלי שיעור ובלי גבול, שהרי אנחנו מחדירים בקרבינו שאנחנו בנים של הקב"ה והוא מנהל אותנו תמיד אף בגלות מתוך הסתר.

השייכות של מלחמת עמלק לפורים

וזהו התוכן הפנימי המקשר בין פורים למלחמת עמלק, שעמלק אמרו שאין בורא עולם כלל (עפ"ל) ולא זו בלבד שאמרו שהכל טבע, אלא שכפרו אף בניסים הגלויים ואמרו שהכל הוא כישוף, (ואשר לכן אמר הקב"ה שאין השם שלם ואין הכסא שלם עד שימחה זרעו של עמלק, והיינו מפני שהם שונאים של הקב"ה ונלחמים בקב"ה ממש בכח הכפירה), ובפורים אנו מוחים את עמלק על ידי שאנו מחדירים בקרבינו להיפוך ממש משיטת הכפירה של עמלק, שלא רק שאנו אומרים שהניסים הגלויים הם יד ה', אלא שאנו עוד מחדירים בקרבינו שאין שום טבע בעולם וכל הטבע הוא הנהגת ה' בדרך הסתר, ועל ידי זה אנו מחלישים את כח עמלק.

העיתונים והפוליטיקה מבבלים את האמונה

אמנם מה שמבלבל אותנו בזה הוא הפוליטיקה, שדרך הפוליטיקה הוא להסביר כל מקרה ומקרה עפ"י הטבע ובדרך של סיבה ומסובב ואינם תולים בקב"ה כלל, ומי שקורא עיתונים (צייטונגען בלע"ז) שיש בהם פוליטיקה מתבלבל ואינו רואה שהקב"ה הוא מנהיג העולם, וכן ראינו הרבה גדולים וצדיקים שלא רצו לקרוא עיתונים שלא רצו לפגום בדרגת אמונתם.

ולדוגמא בעלמא נביא כאן מה שאירע לאחרונה שאנשי צבא הציונים כאן בארץ ישראל תפסו ספינה עם נשק בלב ים, וניחזי אנן מה אנשי הפוליטיקה התולים כל דבר בסיבה ומסובב אומרים, ומה אנו אומרים, שהם אומרים "הנה הבחורים שלנו נפלאים וחזקים", ולעומתם אנו המאמינים בני מאמינים אומרים "גדול אדוננו ורב כח" אלא שהקב"ה שלח את הישועה בדרך הטבע כדי להטעותנו ולתת מקום לכופרים לטעון שזהו בדרך הטבע וכדרכו של הקב"ה תמיד בעולם הזה לשלוח כל ישועה בדרך הטבע² אבל הכל הוא רצון ה' ואין טבע ומקרה בעולם כלל.

ואספר כאן עובדא ששמעתי לפני כשישים שנה בעת היותי

² א"ה ע"י במאמר על פרשת צו בשנה זו שהאריך רבינו שליט"א בזה.

באמריקה [לכמה ימים ספורים] ושהיתי אז במחיצת כ"ק האדמו"ר בעל ויואל משה מסאטמאר זצוק"ל, וסיפרו לי שגביר עצום נכנס לאדמו"ר וביקש לפתוח עיתון יומי לחסידי סאטמאר והוא ישלם את כל ההוצאות, והאדמו"ר השיב לו שימתין כמה ימים כדי שיוכל לעיין בהצעה ואח"כ יאמר תשובה, ולאחר כמה ימים באה התשובה מהאדמו"ר שאינו מסכים לזה, ומשום שעיתונים מגשימים את המקרים על ידי פוליטיקה ומשכיחים את הקב"ה, וכדי לפתוח עיתון צריך פיקוח מיוחד לראות שיזכירו את שמו של הקב"ה על כל דבר, ואמר האדמו"ר שהיות שאינו יכול לקבל על עצמו אחריות על זה שאכן יזכירו את שמו של הקב"ה על כל דבר לכן אינו מסכים שיהיה עיתון יומי.

הטעם של אותם גדולים שנהגו לקרוא מעט בעיתונים

אמנם מאידך גיסא היו גם גדולים וצדיקים שהיו קוראים מעט בעיתונים, וטעמם נראה עפ"י מה שאמר הח"ח בעת ששרה שנירר ע"ה פתחה את "בית יעקב", שקמו אז נגדה מתנגדים שטענו שחז"ל אמרו (סוטה כ" ע"א) ש"כל המלמד את בתו תורה כמלמדה תפלות" ואיך ב"בית יעקב" מלמדים את הבנות תורה, אמנם שרה שנירר [שהיתה חסידת בעלזא] הלכה לשאול דעת תורה מהאדמו"ר מבעלזא זיע"א, וענה לה האדמו"ר זצ"ל "המוסד הזה ייטיב למי שהיה רע לו, ומי שכבר טוב לו, לא יירע לו על ידי המוסד הזה", והוסיף לה את ברכתו שתצליח.

ואח"כ הלכה גם להקדוש החפץ חיים זיע"א ושאלה אותו אם עפ"י הלכה הדבר מותר ללמד את הבנות תורה והרי אמרו חז"ל כל המלמד את בתו תורה כמלמדה תפלות, והשיב לה הח"ח, שאם המצב הוא שכבר יש תפלות אז וודאי שעדיף תורה מתפלות, ולכן בדורנו שישנם הרבה דעות זרות, ואם הבנות לא ילמדו תורה הם יתעסקו עם תפלות אזי מצוה ללמדם תורה, עכ"ד.

ועל דרך זה נראה לבאר את מנהג אותם הגדולים שנהגו להסתכל קצת בעיתונים, שבתור מנהיגי ישראל היו באים לשאול אותם שאלות שיש בהם בלבול של תפלות דפוליטיקה, וכדי שידעו מה להשיב היו חייבים קצת לדעת מה נעשה בעולם כדי שלא יטעו אותם, ואם לא שהיו מסתכלים בעיתון, הרי יבלבלו אותם מצד אחר שלא יהיה להם מה להשיב כראוי, ולכן כבר עדיף שיסתכלו מעט בעיתון, אבל למעשה וודאי שבלא טעם זה לא היו מסתכלים בעיתונים כלל וכפי שאמרנו שהעיתונים מבבל את האדם לחשוב כאילו הכל הוא עפ"י דרך הטבע ומשכיח את הנהגת הקב"ה בעולמו.

על כבודי לא מחיתם ועל כבוד עצמכם שלא תתגייסו מחיתם

והנה פוליטיקה אין לה שום קשר לדעת תורה, ואך דוגמא לדבר נביא ממה שבימים אלו רוגזים כל החרדים על גזירת גיוס בני הישיבות, ומאידך על כמה גזירות לביטול הייחוס של בית ישראל אין נשמע כלל קול מחאה ואין עושים עסק מזה כלל, שעתה עומדים הממשלה כאן לחוקק חוק להכשיר מאות ואלפי גויים ולקבלם כגרים ויהודים גמורים בלא קבלת מצוות כלל - וכך להכשירם לבוא בקהל, וכמו כן עומדים לחוקק שכל רב יוכל לסדר גיטין וקידושין ולדאבוננו יש רבנים שמוכנים לסדר קידושין למזמרים ולערך גיטין פסולים, ומכל זה עלול ה"ו להיות מהפיכה ממש בייחוס של כל בית ישראל לעשות את כל בית ישראל בערבוביא והתבוללות ועל ידי זה אנו נטמא חלילה, ודבר זה מעמיד אותנו בסכנה נוראה של סילוק השכינה מישראל וכפי שאמרו הז"ל שאם אין המשפחות שלנו מיוחסות אז הקב"ה מסלק את שכינתו מאיתנו, ואיככה אוכל וראיתי באבדן מולדתי ח"ו.

ובכל זה יש לתמוה למה באמת אין שומעים קול מחאה אדירה גם על זה וכמו שמוחים על גזירת הגיוס - ואיך יכולים לראות כבלע את הקודש ולשתוק, אלא הביאור בזה הוא שבמחאתם אינם זועקים למען כבוד שמים, ולכן על גזירת הגיוס שסופו נוגע לנו שיש בו סכנה של מאסר בזה יוצאים לקול מחאה אדירה, אבל על צרת השכינה של ביטול הייחוס מעם ישראל אין דואגים כלל ואין מזכירים את זה.

ועל כגון דא אמר הקב"ה בחטא פלגש בגבעה "על כבודי לא מחיתם ועל כבוד בשר ודם מחיתם", ואף כאן אני שומע כעין בת קול שיצווחת ואומרת "על כבודי שלא תסתלק שכינה מישראל לא מחיתם, ואילו על כבודכם שלא תכנסו למאסר אז אתם מוחים".

ומוצא דברים אתה למד כמה שפוליטיקה אין לה שום שייכות לדעת תורה, שהם מתעסקים רק עם גזירת הגיוס כיון שעפ"י הפוליטיקה והחשבונות שלהם העיקר הוא גזירת הגיוס שסופה נוגע להם, ואין כאן שום דעת תורה ולא איכפת להם כלל כבוד שמים וכפי שאנו רואים שלא נשמע מהם כלל קול מחאה על גזירת ביטול הייחוס שיש בו צער השכינה.

על אותם שמשקיעים כוחם ומרצם במחאה נגד פינוי עצמות בבית שמש

וכמו כן אף נוכל לראות דוגמא נוספת לזה מאותם האנשים שמשקיעים את כל כוחם ומרצם במחאה נגד פינוי קברי עכו"ם

מתקופת תרה ואבותיו, והולכים להתפלל על קברם שירחמו עליהם, ומאידך הם שותקים בשעה שבוועים כל קודש בחמורות שבחמורות וכמו על גזירות הגיוס וביטול הייחוס שאין שומעים מהם קול מחאה כלל, והן הן הדברים, שהשטן מסמא את העיניים ובכל מה שנוגע לפוליטיקה כמו פינוי העצמות הנ"ל הם מוחים אבל על כבוד ה' אינם מוחים.

***

גילוי סוד נורא הנוגע לזמנינו שגילהו אדוננו הגר"א זיע"א

סמוך להסתלקותו

והנה פורים הוא זמן שמגלים סודות, ויש אצלי הרבה סודות שלא אוכל לגלותם ולכן אני לא אשתכר, אמנם לפעמים אני משתמש בהיתר של המהרש"א (ב"מ כ"ג ע"ב) שפירש את מאמר הגמ' שם שמותר לשנות במסכתא פוריא ואושפיזא שב"פוריא" הכוונה היא שבפורים מותר לומר על עצמו שהוא שיכור אפילו אם למעשה לא השתכר, אבל אני איני מחפש התרים ואין דעתי נוחה לעשות כן ולכן לא אשקר לומר שאני שיכור.

אמנם אע"פ שהבטחתי שלא אגלה סודות, מ"מ אני מוכרח לגלות סוד אחד מפני שכבר גילה אותו ר' יצחק חבר זצ"ל תלמידו של ר' חיים וואלזינער זצ"ל ששמעו איש מפי איש עד אא"ז הגר"א זיע"א שגילה סוד זה סמוך להסתלקותו - וכה אמר: כאשר תשמעו שהרוסיים כבשו את העיר "קרים", אז תדעו שמתחיל כבר פעמי הגאולה, וכאשר תשמעו שהרוסיים הגיעו לעיר קונסטנטינופול (הלא היא איסטנבול שבטורקיה דהיום הזה) אז כבר תלבשו בגדי שבת ואל תפשיטו אותם כיון שבכל רגע המשיח עומד לבוא, עכ"ד.

גילוי פעמי משיח בזמנינו

והנה בשבוע האחרון הרוסיים כבשו את העיר "קרים" ובכל העולם ישנו רעש גדול סביב לזה, ולפי המסורת שיש בידינו מאא"ז הגר"א זיע"א הרי זהו סימן ל"פעמי משיח", והן אמת שאין אנחנו יודעים בדיוק מהו הכוונה "פעמי משיח", אבל וודאי שזהו סימן לגאולה הקרובה, ואפשר שכונתו שזהו כמו "פעמון" שמעורר אותנו להתכונן לביאת המשיח.

הממשלה בארץ ישראל הם העמלק שבדורנו, וזהו ההקדמה לביאת המשיח

והנה ההקדמה לביאת המשיח הוא מלחמת עמלק, ובזמנינו אנו נמצאים כבר בעיצומה של מלחמת עמלק, שהממשלה כאן הם עמלק ממש שרודפים את הדת ורוצים לעקור לגמרי כל מה שיש

בו זכר של דת, ומצאו להם כאן כמה עמלקים שהתלבשו בכסות דתיים לסייע להם, ואנו כעת במצב של הקדמה לביאת המשיח.

וכבר באו דברינו בתחילת המאמר שאם אנו נחזיר בקרבינו היטב היטב ביום הפורים שהקב"ה מנהל את כל הטבע, הרי יהא בזה מפלה גדולה לכח עמלק, ולכן נכריז עתה כולנו יחד "אני מאמין באמונה שלמה שאין טבע ומקרה בעולם כלל", (א"ה, כאן החל רבינו שליט"א לשורר מתוך התלהבות דקדושה את התיבות הללו – "אני מאמין באמונה שלמה שאין טבע ומקרה בעולם כלל" בניגון הידוע של "אני מאמין" וכל הציבור השתתפו עמו בדבקות והתעוררות, אשרי עין ראתה כל אלה.) והנה עכשיו לאחר שכולנו הכרזנו שאין טבע ומקרה בעולם כלל, אזי עמלק קיבלו מפלה גדולה שעכשיו מחינו אותם על ידי שהכרזנו להיפוך משיטתם שאומרים רח"ל שאין בורא עולם.

***

גודל מעלת ישיבתנו ת"ו

והנה שואלים אותי כבר כמ"פ כמה בחורים יש בישיבה שלנו, ואני עונה ע"ד מה שענה הגה"צ ר' עמרם בלויא זצ"ל לעיתון מפורסם באמריקה שערכו עמו ראיון, והמראיין שאל אותנו כמה אנשים נמנים על קהילת "נטורי קרתא", וענה לו הגה"צ ר' עמרם שאיני יכול לומר בדיוק כיון שעפ"י דיני התורה"ק נאסר עלינו לספור, אבל לפי ההשערה והאומדנא שלי אני חושב שאנחנו קרוב למליון איש, (ולמחרת אכן נכתב באותו עיתון המפורסם באמריקה שמנהיג הקהילה של מליון יהודים ניאות להתראיין להם).

ואף אני אומר כן, שאיני יכול לומר בדיוק כמה תלמידים ישנם בישיבה כיון שאסור לי לספור, אבל לפי הרושם שהם עושים, זה נראה שישנם קרוב לארבע מאות או חמש מאות תלמידים, אמנם אח"כ שאלו אותי שהרי לא רואים את הארבע מאות הללו, ואז אמרתי שבהכרח צריך לומר שכל אחד מבני הישיבה כוחו הוא

כמה עשרות וממילא יש לנו הרבה מאוד תלמידים לפי חשבון זה.

חיזוק בלימוד התורה

ולמעשה עלינו להתחזק בלימוד התורה - ופורים הוא הזמן של קבלת התורה, ובשאלות מוקדים את הלכות הפורים בביאור מעלת ימי הפורים וכתב שם ששני ימי הפורים הם ימי שמחה של קבלת התורה.

וכתיב במגילה (אסתר ח' ט"ז) "ליהודים היתה אורה ושמחה וששן ויקר" ואמרו חז"ל (מגילה ט"ז ע"ב) "אורה זו תורה", ונראה שהטעם שמקדימים אורה לשאר הוא מפני שהתורה חשובה מכולם, ועלינו לדאוג שלא נהיה כאותם המקיימים בהידור את החלק של שמחה וששון ומאידך מזניחים את החלק של אורה זו תורה.

מחיית עמלק

ופורים הוא לא רק קבלת התורה אלא זמן מלחמה בעמלק, וכבר אמרנו כמה פעמים שמתחילה מוטל עלינו לערוך את מלחמת עמלק שלנו – ואז הקב"ה יסייע בדינו וימחה את מה שאנו לא הצלחנו למחות בכח עצמינו, ולכן במקום אחד כתיב "מחה תמחה" והיינו שעלינו מוטל למחות את עמלק, ובמקום אחר כתיב "מחה אמחה" והיינו שהקב"ה בעצמו ימחה את עמלק-ששני הדברים משלימים זה את זה וזה בלא זה אי אפשר, שקודם צריך שנעשה אנחנו את חלקינו בכל מה שאנחנו יכולים, ואח"כ ישלם הקב"ה את מה שאין אנחנו יכולים בכוחות עצמינו.

והננו מצפים להבטחת הקב"ה שהבטיחנו "מחה אמחה את זכר עמלק", ויעזור הקב"ה שכפי שכבר התחלנו הלילה במלחמת עמלק, כן יעזרנו הלאה הקב"ה לראות בסוף מלחמת עמלק ובמפלתם של רשעים, ואז נראה את הקב"ה מלך על כל הארץ וביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמון כן יהי רצון.

לתרומות לצורך הוצאת המאמר בבתי מדרשות נא לפנות למספר 0527110992, אפשר להנציח לע"נ וכדומה. ניתן לקבל את המאמר השבועי בכל שבוע בדוא"ל (כשר), להצטרפות או לקבלת שיחות קודמות – David052711@okmail.co.il